UZASADNIENIE

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zgorzelec na lata 2027-2034

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Zgorzelec określa przewidywane dochody, wydatki, wynik budżetu, przychody, rozchody i kwotę długu w latach 2027–2034. W 2027 r. przewiduje realizację wydatków majątkowych przy wykorzystaniu finansowania zwrotnego, natomiast od 2028 r. zakłada osiąganie nadwyżek budżetowych przeznaczonych na spłatę zadłużenia. Zakończenie spłaty zobowiązań ujętych w prognozie przewidziano na koniec 2034 r.

Podstawy i okres prognozy

Podstawę liczbową objaśnień stanowi załącznik nr 1 do WPF oraz wartości roku 2027 powiązane z projektem budżetu. Dane porównawcze obejmują plan po III kwartale 2026 r. i przewidywane wykonanie 2026 r. W porównaniach rok do roku zastosowano konsekwentnie przewidywane wykonanie 2026 r., oznaczone w załączniku jako „Wykonanie 2026". Ze względu na termin sporządzenia projektu wartości te mają charakter przewidywany, a nie ostatecznego sprawozdania rocznego.

Wymóg realistycznego określenia podstawowych wielkości WPF wynika z art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 1447). Horyzont prognozy odpowiada okresowi spłaty zobowiązań, zgodnie z art. 227 tej ustawy. Wzór WPF określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 83, z późn. zm.), zmienione m.in. rozporządzeniem Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 27 lipca 2026 r. (Dz. U. poz. 1029).

Sposób obliczania zmian procentowych

Zmianę rok do roku obliczono według wzoru: (kwota roku badanego ÷ kwota roku poprzedniego − 1) × 100%. Przykładowo dochody bieżące w 2028 r. wynoszą 68 529 071,00 zł wobec 64 912 232,00 zł w 2027 r., co oznacza wzrost o 5,57%. Odpowiada temu indeks 105,57% oraz mnożnik około 1,0557.

Prezentowane procenty są dynamiką wynikającą z kwot WPF. Pokazują, o ile zmienia się dana pozycja, lecz same nie dowodzą zastosowania określonego wskaźnika inflacji, PKB lub wynagrodzeń. Obejmują łącznie efekt indeksacji, zmian zakresu zadań, struktury dochodów i innych korekt planistycznych. Zmiany mają charakter nominalny. Kwoty podano w złotych, a procenty zaokrąglono do dwóch miejsc po przecinku; obliczenia wykonano na kwotach niezaokrąglonych do tysięcy lub milionów.

Źródła danych: „Zał Nr 1 wpf.pdf", s. 1 oraz 3–10; „Uzasadnienie do WPF.docx". Tabele i dynamiki przedstawiają kwoty załącznika nr 1 oraz obliczenia na ich podstawie.

1. Dochody

Dochody ogółem na 2027 r. zaplanowano w wysokości 71 238 164,28 zł. W porównaniu z przewidywanym wykonaniem 2026 r. w kwocie 76 501 755,29 zł oznacza to spadek o 5 263 591,01 zł, tj. o 6,88%. Zmniejszenie dotyczy zarówno części bieżącej, jak i majątkowej, dlatego wzrost wybranych źródeł podatkowych nie przekłada się w roku bazowym na wzrost całego budżetu.

Dochody ogółem oraz ich podstawowe części i dynamika rok do roku

Rok	Dochody ogółem	Zmiana r/r	Dochody bieżące	Zmiana r/r	Dochody majątkowe	Zmiana r/r
2027	71 238 164,28	-6,88%	64 912 232,00	-3,31%	6 325 932,28	-32,45%
2028	77 329 071,00	8,55%	68 529 071,00	5,57%	8 800 000,00	39,11%
2029	79 533 984,00	2,85%	70 533 984,00	2,93%	9 000 000,00	2,27%
2030	81 513 295,00	2,49%	72 613 295,00	2,95%	8 900 000,00	-1,11%
2031	84 033 969,00	3,09%	74 533 969,00	2,65%	9 500 000,00	6,74%
2032	86 007 710,00	2,35%	76 507 710,00	2,65%	9 500 000,00	0,00%
2033	88 735 995,00	3,17%	78 535 995,00	2,65%	10 200 000,00	7,37%
2034	91 020 347,00	2,57%	80 620 347,00	2,65%	10 400 000,00	1,96%

Struktura dochodów w 2027 roku

Dochody bieżące wynoszą 64 912 232,00 zł i stanowią 91,12% dochodów ogółem. Dochody majątkowe w kwocie 6 325 932,28 zł stanowią pozostałe 8,88%. Dominacja dochodów bieżących oznacza, że finansowanie codziennych zadań i zdolność do obsługi zobowiązań zależą przede wszystkim od trwałości tej części dochodów.

Dochody bieżące zmniejszają się wobec 2026 r. o 2 224 673,29 zł, tj. o 3,31%. Jednocześnie udziały w PIT zwiększają się o 739 467,00 zł, udziały w CIT o 28 647,00 zł, natomiast dotacje i środki na cele bieżące zmniejszają się o 1 512 163,29 zł, pozostałe dochody bieżące o 1 139 928,00 zł, a subwencja ogólna o 135 505,00 zł. Suma tych zmian odpowiada zmniejszeniu dochodów bieżących.

Kształtowanie dochodów w kolejnych latach

Od 2028 r. dochody ogółem rosną w każdym roku. Największy wzrost występuje w 2028 r. i wynosi 8,55%, na co składa się wzrost dochodów bieżących o 3 616 839,00 zł oraz dochodów majątkowych o 2 474 067,72 zł. W latach 2029–2034 roczna dynamika dochodów ogółem mieści się między 2,35% a 3,17%.

W 2034 r. dochody ogółem osiągają 91 020 347,00 zł, czyli są o 19 782 182,72 zł i 27,77% wyższe niż w 2027 r. Dochody bieżące wzrastają w tym czasie o 24,20%, do 80 620 347,00 zł. Ich średnioroczne tempo wzrostu w siedmiu przedziałach rocznych wynosi około 3,14%, ale nie jest to jednolity wskaźnik stosowany w każdym roku. Po wzroście o 5,57% w 2028 r. dynamika tej kategorii wynosi około 2,93–2,95% w latach 2029–2030 i około 2,65% w latach 2031–2034.

1.1 Dochody bieżące

Podatek od nieruchomości

Wpływy z podatku od nieruchomości w 2027 r. zaplanowano w wysokości 19 300 000,00 zł, wobec 18 140 000,00 zł przewidywanego wykonania 2026 r. Zwiększenie wynosi 1 160 000,00 zł, tj. 6,39%. Oznacza to indeks 106,39% w stosunku do roku poprzedniego. Podatek ten stanowi 29,73% dochodów bieżących i 27,09% dochodów ogółem w 2027 r.

Podatek od nieruchomości oraz roczne zmiany jego wysokości

Rok	Wpływy z podatku	Zmiana kwotowa r/r	Zmiana procentowa r/r
2027	19 300 000,00	1 160 000,00	6,39%
2028	20 225 000,00	925 000,00	4,79%
2029	21 674 642,00	1 449 642,00	7,17%
2030	21 898 254,00	223 612,00	1,03%
2031	22 147 193,00	248 939,00	1,14%
2032	22 922 345,00	775 152,00	3,50%
2033	23 724 627,00	802 282,00	3,50%
2034	24 554 989,00	830 362,00	3,50%

W 2028 r. wpływy zwiększają się o 4,79%, a w 2029 r. o 7,17% (co jest uzasadnione tym, iż w 2029 r. mają zostać oddane do użytkowania nowe inwestycje fotowoltaiczne oraz inwestycje związane z szeroko rozumianą gospodarką śmieciową na terenie gminy). W latach 2030–2031 tempo wzrostu obniża się odpowiednio do 1,03% i 1,14%. W latach 2032–2034 przyjęte kwoty odpowiadają corocznemu wzrostowi o 3,50%. Oznacza to zróżnicowaną ścieżkę dochodów, a nie równomierne zwiększanie tej pozycji w całym okresie.

Na koniec prognozy wpływy wynoszą 24 554 989,00 zł, co oznacza przyrost o 5 254 989,00 zł i 27,23% wobec 2027 r. Średnioroczna dynamika w całym okresie 2027–2034 wynosi około 3,50%, lecz jest wynikiem złożenia różnych zmian rocznych. Nie należy z tego wyciągać wniosku, że w każdym roku przyjęto podwyżkę stawek o 3,50%.

Na wysokość wpływów oddziałują zarówno stawki podatkowe, jak i wielkość oraz struktura podstawy opodatkowania, powstawanie nowych obiektów (w odniesieniu do tych inwestycji, które zostaną oddane do użytkowania w 2029 r.), zmiany sposobu ich wykorzystania, ulgi i zwolnienia oraz ściągalność należności. Dynamika wpływów budżetowych nie jest więc równoznaczna z dynamiką stawek podatku. Założenia wymagają zgodności z uchwałami podatkowymi i aktualną ewidencją podatkową.

Podatek od nieruchomości jest częścią pozostałych dochodów bieżących wykazanych w pozycji 1.1.5 WPF. Nie stanowi dodatkowego dochodu ponad tę kategorię. Jego wzrost w 2027 r. występuje przy jednoczesnym spadku całej grupy pozostałych dochodów bieżących, co oznacza zmniejszenie innych dochodów zaliczanych do tej grupy. Utrzymanie prognozowanych wpływów z tego podatku ma zatem istotne znaczenie dla wykonania dochodów własnych.

Udziały w podatkach dochodowych

Udziały w podatkach dochodowych stanowią znaczącą część dochodów bieżących. W 2027 r. PIT zaplanowano w kwocie 30 052 950,00 zł, a CIT w kwocie 365 829,00 zł. Łącznie daje to 30 418 779,00 zł, czyli 46,86% dochodów bieżących. Największe znaczenie ma PIT, którego udział w dochodach bieżących wynosi 46,30%.

Udziały w PIT i CIT oraz dynamika wynikająca z załącznika nr 1

Rok	PIT	Zmiana PIT r/r	CIT	Zmiana CIT r/r
2027	30 052 950,00	2,52%	365 829,00	8,50%
2028	31 454 538,00	4,66%	378 633,00	3,50%
2029	32 383 317,00	2,95%	391 506,00	3,40%
2030	33 339 669,00	2,95%	454 817,00	16,17%
2031	34 324 859,00	2,96%	468 581,00	3,03%
2032	35 339 605,00	2,96%	482 813,00	3,04%
2033	36 384 793,00	2,96%	497 528,00	3,05%
2034	37 461 337,00	2,96%	512 744,00	3,06%

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Dochody z PIT zwiększają się w 2027 r. o 739 467,00 zł, tj. o 2,52% wobec przewidywanego wykonania 2026 r. Najwyższa dynamika w dalszej części prognozy przypada na 2028 r. i wynosi 4,66%. Od 2029 r. roczne przyrosty stabilizują się na poziomie około 2,95–2,96%. W 2034 r. wpływy osiągają 37 461 337,00 zł, co oznacza wzrost o 7 408 387,00 zł i 24,65% względem 2027 r.

Przy ocenie realności tej ścieżki znaczenie mają zasady ustalania dochodów samorządu z PIT oraz informacje przekazywane gminie, a w ujęciu gospodarczym także dochody mieszkańców i sytuacja na rynku pracy. Z samej tabeli WPF można odczytać wynikową dynamikę, ale nie można odtworzyć wagi każdego z tych czynników. Wzrostu o około 2,95% nie należy automatycznie utożsamiać ze wskaźnikiem inflacji.

Podatek dochodowy od osób prawnych

W 2027 r. dochody z CIT są wyższe od przewidywanego wykonania 2026 r. o 28 647,00 zł, tj. o 8,50%. W latach 2028–2029 rosną odpowiednio o 3,50% i 3,40%. W 2030 r. pojawia się wyraźnie wyższy przyrost o 16,17%, z 391 506,00 zł do 454 817,00 zł. Jest to zmiana odmienna od dynamiki lat sąsiednich; jej uzasadnienie ekonomiczne wymaga powiązania z kalkulacją tej pozycji, a nie z założeniem jednolitej indeksacji. Zwiększenie wpływów z podatku CIT w 2030 r. jest uzasadnione powstaniem na terenie Gminy Zgorzelec nowych instalacji proekologicznych, które mają swoją siedzibę na terenie gminy, a tym samym będą odprowadzać podatek CIT mając główną siedzibę na terenie Gminy Zgorzelec.

W latach 2031–2034 roczne tempo wzrostu CIT mieści się w przedziale 3,03–3,06%. W 2034 r. wpływy wynoszą 512 744,00 zł, czyli o 40,16% więcej niż w 2027 r. Mimo relatywnie wysokiej dynamiki wpływ CIT na wielkość całego budżetu pozostaje znacznie mniejszy niż wpływ PIT, ze względu na niewielki udział tej pozycji w dochodach gminy.

Dotacje i pozostałe dochody bieżące

Dotacje na cele bieżące oraz pozostałe dochody bieżące

Rok	Dotacje i środki bieżące	Zmiana r/r	Pozostałe dochody bieżące	Zmiana r/r
2027	4 955 445,00	-23,38%	29 538 008,00	-3,72%
2028	5 579 331,00	12,59%	31 116 569,00	5,34%
2029	5 706 314,00	2,28%	32 052 847,00	3,01%
2030	5 836 472,00	2,28%	32 982 337,00	2,90%
2031	5 969 884,00	2,29%	33 770 645,00	2,39%
2032	6 006 631,00	0,62%	34 678 661,00	2,69%
2033	6 246 796,00	4,00%	35 406 878,00	2,10%
2034	6 390 466,00	2,30%	36 255 800,00	2,40%

Dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące

Na 2027 r. zaplanowano 4 955 445,00 zł dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące. Jest to o 1 512 163,29 zł mniej niż przewidywane wykonanie 2026 r., czyli spadek o 23,38%. Zmniejszenie tej grupy odpowiada około 67,97% spadku dochodów bieżących ogółem, przy czym pozostałe zmiany dochodów częściowo się wzajemnie kompensują.

W 2028 r. kwota dotacji zwiększa się o 623 886,00 zł, tj. o 12,59%. Następnie w latach 2029–2031 wzrost wynosi około 2,28–2,29% rocznie. W 2032 r. dynamika obniża się do 0,62%, w 2033 r. wzrasta do 4,00%, a w 2034 r. wynosi 2,30%. Zróżnicowanie to nie uzasadnia opisywania całej ścieżki jako prostej corocznej waloryzacji o jeden wskaźnik.

W 2034 r. dotacje i środki bieżące wynoszą 6 390 466,00 zł, tj. o 28,96% więcej niż w 2027 r. Przy planowaniu tej kategorii zasadnicze znaczenie ma zakres zadań objętych finansowaniem oraz wysokość środków wynikająca z właściwych informacji, decyzji i porozumień. Zmiana kwoty dotacji może oznaczać również zmianę odpowiadających im wydatków, dlatego nie każda dodatkowa dotacja zwiększa swobodę finansowania pozostałych zadań.

Pozostałe dochody bieżące

Pozostałe dochody bieżące w 2027 r. wynoszą 29 538 008,00 zł, czyli są niższe od przewidywanego wykonania 2026 r. o 1 139 928,00 zł i 3,72%. W ich ramach podatek od nieruchomości rośnie o 1 160 000,00 zł, natomiast pozostała część tej grupy zmniejsza się z 12 537 936,00 zł do 10 238 008,00 zł, a więc o 2 299 928,00 zł i 18,34%. Wzrost jednego głównego podatku nie kompensuje zatem spadku innych wpływów.

W 2028 r. cała grupa rośnie o 5,34%, a w latach 2029–2034 o około 2,10–3,01% rocznie, osiągając 36 255 800,00 zł w 2034 r. Łączny wzrost względem 2027 r. wynosi 22,74%. Pozycja obejmuje różne podatki, opłaty i inne wpływy, a jej struktura powinna być aktualizowana wraz z kolejnymi projektami budżetu. Subwencję ogólną w całym okresie 2027–2034 wykazano na poziomie 0,00 zł; w 2026 r. wynosiła 135 505,00 zł.

1.2 Dochody majątkowe

Dochody majątkowe w 2027 r. wynoszą 6 325 932,28 zł, co oznacza spadek o 3 038 917,72 zł i 32,45% wobec przewidywanego wykonania 2026 r. Spadek jest większy niż w części bieżącej i w znacznym stopniu wynika z obniżenia planowanych wpływów ze sprzedaży majątku. Dochody majątkowe nie tworzą równomiernej ścieżki indeksacji, ponieważ zależą od konkretnych transakcji, programów i terminów finansowania inwestycji.

Dochody majątkowe według głównych źródeł

Rok	Sprzedaż majątku	Dotacje i środki na inwestycje	Zmiana dotacji inwestycyjnych r/r	Dochody majątkowe razem
2027	200 000,00	6 125 932,28	-7,68%	6 325 932,28
2028	500 000,00	8 300 000,00	35,49%	8 800 000,00
2029	500 000,00	8 500 000,00	2,41%	9 000 000,00
2030	0,00	8 900 000,00	4,71%	8 900 000,00
2031	0,00	9 500 000,00	6,74%	9 500 000,00
2032	0,00	9 500 000,00	0,00%	9 500 000,00
2033	0,00	10 200 000,00	7,37%	10 200 000,00
2034	0,00	10 400 000,00	1,96%	10 400 000,00

Sprzedaż majątku

W 2027 r. plan sprzedaży majątku wynosi 200 000,00 zł wobec 2 728 000,00 zł w 2026 r. Oznacza to spadek o 2 528 000,00 zł, tj. o 92,67%. W 2028 r. wpływy zwiększają się do 500 000,00 zł, co odpowiada wzrostowi o 150,00%, a w 2029 r. pozostają na tym samym poziomie. Od 2030 r. przyjęto 0,00 zł; przejście z 500 000,00 zł do zera oznacza spadek o 100,00%, natomiast przy zerowej podstawie w kolejnych latach procentowej dynamiki nie oblicza się.

Łącznie w latach 2027–2034 przewidziano 1 200 000,00 zł wpływów ze sprzedaży majątku. Niewielki udział tej pozycji ogranicza zależność prognozy od sprzedaży mienia, lecz nie eliminuje ryzyka niewykonania dochodów. Ocena realności wymaga odniesienia do nieruchomości przeznaczonych do zbycia, ich wyceny, popytu i terminów przeprowadzenia postępowań. Z samej wysokości planu nie wynika pewność uzyskania wpływów.

Dotacje i środki przeznaczone na inwestycje

W 2027 r. ta kategoria wynosi 6 125 932,28 zł, tj. o 7,68% mniej niż przewidywane wykonanie 2026 r. W 2028 r. rośnie do 8 300 000,00 zł, a więc o 35,49%. W latach 2029–2034 przyjęto kwoty od 8 500 000,00 zł do 10 400 000,00 zł, z roczną dynamiką od 0,00% do 7,37%. Suma dotacji inwestycyjnych w latach 2028–2034 wynosi 65 300 000,00 zł, a w całym okresie 2027–2034 wynosi 71 425 932,28 zł.

Wraz z wygaśnięciem planowanych wpływów ze sprzedaży mienia dotacje inwestycyjne stają się od 2030 r. jedyną kategorią dochodów majątkowych ujętą w WPF. Ich wysokość należy wiązać z warunkami finansowania i terminami realizacji zadań. Sam zapis w prognozie nie potwierdza przyznania dofinansowania na wszystkie przyszłe lata; zmiany jego dostępności wymagają odpowiedniego dostosowania planu inwestycyjnego.

2. Wydatki

Wydatki ogółem na 2027 r. określono na 76 688 664,28 zł, czyli o 6 263 591,01 zł i 7,55% mniej niż przewidywane wykonanie 2026 r. Wydatki bieżące wynoszą 62 111 813,42 zł, a majątkowe 14 576 850,86 zł. Stanowią one odpowiednio 80,99% i 19,01% wydatków ogółem.

Wydatki ogółem oraz dynamika części bieżącej i majątkowej

Rok	Wydatki ogółem	Zmiana r/r	Wydatki bieżące	Zmiana r/r	Wydatki majątkowe	Zmiana r/r
2027	76 688 664,28	-7,55%	62 111 813,42	-3,09%	14 576 850,86	-22,70%
2028	72 579 571,00	-5,36%	63 279 571,00	1,88%	9 300 000,00	-36,20%
2029	74 684 484,00	2,90%	65 184 484,00	3,01%	9 500 000,00	2,15%
2030	76 463 795,00	2,38%	66 613 295,00	2,19%	9 850 500,00	3,69%
2031	79 033 969,00	3,36%	69 033 969,00	3,63%	10 000 000,00	1,52%
2032	81 007 710,00	2,50%	71 007 710,00	2,86%	10 000 000,00	0,00%
2033	83 735 995,00	3,37%	73 035 995,00	2,86%	10 700 000,00	7,00%
2034	86 020 347,00	2,73%	75 120 347,00	2,85%	10 900 000,00	1,87%

2.1 Wydatki bieżące

W 2027 r. wydatki bieżące zmniejszają się o 1 982 719,75 zł, tj. o 3,09% wobec 2026 r. W 2028 r. zwiększają się o 1,88%, a w latach 2029–2034 ich roczna dynamika wynosi od 2,19% do 3,63%. W 2034 r. osiągają 75 120 347,00 zł, co stanowi wzrost o 13 008 533,58 zł i 20,94% względem 2027 r. Średnioroczne tempo wzrostu wynosi około 2,75%.

Wynagrodzenia oraz składki od nich naliczane

Na wynagrodzenia i składki w 2027 r. przewidziano 31 208 182,00 zł wobec 30 952 298,64 zł w 2026 r. Wzrost wynosi 255 883,36 zł, tj. 0,83%. Wydatki te stanowią 50,25% wydatków bieżących i 40,69% wydatków ogółem, a więc mają duże znaczenie dla możliwości kształtowania kosztów działalności gminy.

W latach 2028–2034 w pozycji 2.1.1 załącznika nr 1 wykazano systematyczny wzrost wynagrodzeń o indeksację na poziomie 2,5%.

Pozostałe wydatki bieżące oraz poręczenia

Po odjęciu wynagrodzeń i kosztów obsługi długu pozostałe wydatki bieżące w 2027 r. wynoszą 29 573 631,42 zł. W 2026 r. analogiczna kwota wynosiła 31 942 234,53 zł, zatem spadek wynosi 2 368 603,11 zł i 7,42%.

Wydatki na obsługę długu

Wydatki na obsługę długu, obejmujące odsetki i dyskonto, zaplanowano na 2027 r. w wysokości 1 330 000,00 zł. W porównaniu z 1 200 000,00 zł przewidywanego wykonania 2026 r. oznacza to wzrost o 130 000,00 zł, tj. o 10,83%. Pozycja ta stanowi 2,14% wydatków bieżących w 2027 r. i jest odrębna od spłat kapitału ujmowanych w rozchodach.

Koszty obsługi długu i podstawowe płatności związane z zadłużeniem

Rok	Odsetki i dyskonto	Zmiana r/r	Spłata kapitału w rozchodach	Kapitał i odsetki łącznie
2027	1 330 000,00	10,83%	3 549 500,00	4 879 500,00
2028	1 412 388,00	6,19%	4 749 500,00	6 161 888,00
2029	1 029 888,00	-27,08%	4 849 500,00	5 879 388,00
2030	917 388,00	-10,92%	5 049 500,00	5 966 888,00
2031	884 888,00	-3,54%	5 000 000,00	5 884 888,00
2032	692 388,00	-21,75%	5 000 000,00	5 692 388,00
2033	499 888,00	-27,80%	5 000 000,00	5 499 888,00
2034	259 388,00	-48,11%	5 000 000,00	5 259 388,00

Ostatnia kolumna obejmuje sumę pozycji 5.1 i 2.1.3 WPF. Nie obejmuje dodatkowej spłaty w wydatkach w kwocie 35 525,16 zł w 2027 r., opisanej w części dotyczącej kwoty długu.

W 2028 r. koszty obsługi długu wzrastają do 1 412 388,00 zł, tj. o 6,19% w stosunku do 2027 r. Jest to najwyższa kwota w okresie prognozy. W latach kolejnych koszty systematycznie maleją: do 1 029 888,00 zł w 2029 r., 917 388,00 zł w 2030 r. i 259 388,00 zł w 2034 r. Łącznie w latach 2027–2034 przewidziano 7 026 216,00 zł odsetek i dyskonta.

Zmniejszenie tej pozycji między 2027 a 2034 r. wynosi 1 070 612,00 zł, tj. 80,50%. Wynikająca z tabeli dynamika odzwierciedla zmiany obciążenia odsetkowego, a nie procent, o jaki zmienia się oprocentowanie zobowiązań. Spadek kwoty długu i terminy spłat mogą obniżać koszty odsetek nawet przy niezmienionej stopie przyjętej do kalkulacji.

Założenie dotyczące oprocentowania

W dotychczasowych objaśnieniach przyjęto na potrzeby kalkulacji stały poziom wskaźnika referencyjnego 3,50%, powiększony o marżę właściwą dla zobowiązania. Jest to założenie planistyczne opisane w uzasadnieniu. Nie oznacza ono, że łączne oprocentowanie kredytu wynosi 3,50%, ani że można je potwierdzić przez podzielenie rocznych odsetek przez stan długu na koniec roku.

Wysokość kosztów wymaga powiązania z harmonogramami uruchamiania i spłaty kapitału, zasadami naliczania odsetek, właściwym wskaźnikiem referencyjnym i marżą. Dla istniejących zobowiązań decydują warunki umów, a dla nowych zobowiązań – warunki przyszłego finansowania. Przy aktualizacji prognozy należy uwzględniać zmiany stóp oraz warunków stosowania wskaźników referencyjnych. Założenie stałej stopy kalkulacyjnej nie usuwa ryzyka wzrostu rzeczywistych kosztów obsługi zadłużenia.

2.2 Wydatki majątkowe

Na 2027 r. przewidziano wydatki majątkowe w wysokości 14 576 850,86 zł. W porównaniu z przewidywanym wykonaniem 2026 r. w kwocie 18 857 722,12 zł oznacza to zmniejszenie o 4 280 871,26 zł, tj. o 22,70%. Wydatki te obejmują zarówno nakłady na aktywa trwałe, jak i transfery majątkowe.

W pozycji 2.2.1 WPF wykazano na 2027 r. nakłady na niefinansowe aktywa trwałe w kwocie 13 017 850,86 zł, natomiast w pozycji 2.2.2 transfery majątkowe w kwocie 1 559 000,00 zł. Suma obu pozycji odpowiada wydatkom majątkowym ogółem. Oznacza to, że nie cała kwota 14 576 850,86 zł jest nakładem inwestycyjnym ponoszonym bezpośrednio na aktywa gminy.

Wydatki majątkowe i ich relacja do dochodów majątkowych

Rok	Wydatki majątkowe	Zmiana r/r	Dochody majątkowe	Różnica wydatków i dochodów
2027	14 576 850,86	-22,70%	6 325 932,28	8 250 918,58
2028	9 300 000,00	-36,20%	8 800 000,00	500 000,00
2029	9 500 000,00	2,15%	9 000 000,00	500 000,00
2030	9 850 500,00	3,69%	8 900 000,00	950 500,00
2031	10 000 000,00	1,52%	9 500 000,00	500 000,00
2032	10 000 000,00	0,00%	9 500 000,00	500 000,00
2033	10 700 000,00	7,00%	10 200 000,00	500 000,00
2034	10 900 000,00	1,87%	10 400 000,00	500 000,00

W 2028 r. wydatki majątkowe obniżają się do 9 300 000,00 zł, czyli o 36,20% wobec 2027 r. Od 2029 r. ponownie rosną lub pozostają na niezmienionym poziomie. W 2034 r. osiągają 10 900 000,00 zł. Łączna kwota wydatków majątkowych w całym okresie wynosi 84 827 350,86 zł. Dynamika jest związana z rozkładem nakładów, a nie z coroczną waloryzacją inwestycji według jednej stopy.

W 2027 r. dochody majątkowe są niższe od wydatków majątkowych o 8 250 918,58 zł. Różnicę tę pokrywają nadwyżka operacyjna w kwocie 2 800 418,58 zł i deficyt budżetu w kwocie 5 450 500,00 zł. Deficyt jest finansowany przychodami zwrotnymi. Takie zestawienie wyjaśnia równoczesne występowanie dodatniego wyniku bieżącego i ujemnego wyniku całego budżetu.

Od 2028 r. różnica między wydatkami i dochodami majątkowymi wynosi po 500 000,00 zł rocznie, z wyjątkiem 2030 r., kiedy wynosi 950 500,00 zł. Kwoty te odpowiadają części nadwyżki operacyjnej pozostającej po spłacie kapitału. W latach 2031–2034 same dotacje inwestycyjne stanowią około 95% wydatków majątkowych, co wskazuje na znaczną zależność planowanych nakładów od pozyskania finansowania zewnętrznego. Brak lub opóźnienie tych środków wymaga zmiany terminów, zakresu lub sposobu finansowania zadań.

3. Wynik budżetu

Wynik budżetu stanowi różnicę między dochodami a wydatkami ogółem. W 2027 r. zaplanowano deficyt w wysokości 5 450 500,00 zł. W porównaniu z przewidywanym deficytem 2026 r. w kwocie 6 450 500,00 zł oznacza to poprawę o 1 000 000,00 zł i zmniejszenie wartości deficytu o 15,50%. Od 2028 r. w każdym roku występuje nadwyżka budżetowa przeznaczona w całości na spłatę kapitału.

Wynik budżetu oraz jego powiązanie z przychodami i rozchodami

Rok	Dochody ogółem	Wydatki ogółem	Wynik budżetu	Przychody	Rozchody
2027	71 238 164,28	76 688 664,28	-5 450 500,00	9 000 000,00	3 549 500,00
2028	77 329 071,00	72 579 571,00	4 749 500,00	0,00	4 749 500,00
2029	79 533 984,00	74 684 484,00	4 849 500,00	0,00	4 849 500,00
2030	81 513 295,00	76 463 795,00	5 049 500,00	0,00	5 049 500,00
2031	84 033 969,00	79 033 969,00	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00
2032	86 007 710,00	81 007 710,00	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00
2033	88 735 995,00	83 735 995,00	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00
2034	91 020 347,00	86 020 347,00	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00

Przejście od deficytu 5 450 500,00 zł w 2027 r. do nadwyżki 4 749 500,00 zł w 2028 r. oznacza poprawę wyniku o 10 200 000,00 zł. Wynika ona z jednoczesnego wzrostu dochodów o 6 090 906,72 zł i zmniejszenia wydatków o 4 109 093,28 zł. Ponieważ wynik zmienia znak, sama procentowa dynamika salda nie byłaby czytelną miarą poprawy; właściwe jest wskazanie zmiany kwotowej i jej przyczyn.

4. Przychody

Przychody w 2027 r. zaplanowano w wysokości 9 000 000,00 zł z tytułu kredytów, pożyczek lub emisji papierów wartościowych. Kwota 5 450 500,00 zł służy finansowaniu deficytu, a 3 549 500,00 zł odpowiada spłacie kapitału ujętej w rozchodach. Oznacza to, że łączna kwota nowego finansowania jest wyższa od deficytu budżetu. W latach 2028–2034 przychodów nie zaplanowano.

Bilans 2027 r. jest zachowany: dochody 71 238 164,28 zł powiększone o przychody 9 000 000,00 zł dają 80 238 164,28 zł. Taka sama kwota wynika z sumy wydatków 76 688 664,28 zł i rozchodów 3 549 500,00 zł. Przychody zwrotne nie stanowią dochodów budżetu i zwiększają zobowiązania wymagające przyszłej spłaty.

5. Rozchody

Rozchody w latach 2027–2034 obejmują spłaty kapitału w łącznej wysokości 38 198 000,00 zł. W 2027 r. wynoszą 3 549 500,00 zł, w 2028 r. 4 749 500,00 zł, w 2029 r. 4 849 500,00 zł i w 2030 r. 5 049 500,00 zł. W latach 2031–2034 wynoszą po 5 000 000,00 zł rocznie. Wraz z odsetkami są podstawowym obciążeniem związanym z obsługą finansowania zwrotnego. Od 2028 r. spłaty kapitału odpowiadają dokładnie nadwyżkom budżetowym, wobec czego utrzymanie planowanego salda jest warunkiem realizacji harmonogramu bez nowego zadłużenia.

Rozchody rosną o 39,22% w 2027 r., 33,81% w 2028 r., 2,11% w 2029 r. i 4,12% w 2030 r. W 2031 r. zmniejszają się o 0,98%, a w latach 2032–2034 pozostają bez zmian. Procenty opisują harmonogram spłat kapitału, a nie indeksację kosztów. Przychody w 2027 r. pozostają na poziomie 2026 r.; w 2028 r. zmniejszają się o 100%, a w kolejnych latach utrzymują się na poziomie zerowym.

6. Kwota długu

Na koniec 2026 r. przewidywana kwota długu wynosi 29 233 525,16 zł, natomiast na koniec 2027 r. 34 648 500,00 zł. Wzrost wynosi 5 414 974,84 zł, tj. 18,52%. Od 2028 r. dług zmniejsza się corocznie zgodnie z harmonogramem spłat i osiąga 0,00 zł na koniec 2034 r.

Kwota długu na koniec roku i jej relacja do dochodów ogółem

Rok	Kwota długu	Zmiana kwoty długu r/r	Zmiana procentowa r/r	Dług do dochodów ogółem
2027	34 648 500,00	5 414 974,84	18,52%	48,64%
2028	29 899 000,00	-4 749 500,00	-13,71%	38,66%
2029	25 049 500,00	-4 849 500,00	-16,22%	31,50%
2030	20 000 000,00	-5 049 500,00	-20,16%	24,54%
2031	15 000 000,00	-5 000 000,00	-25,00%	17,85%
2032	10 000 000,00	-5 000 000,00	-33,33%	11,63%
2033	5 000 000,00	-5 000 000,00	-50,00%	5,63%
2034	0,00	-5 000 000,00	-100,00%	0,00%

Uzgodnienie zmiany długu w 2027 roku

Zmianę długu wyjaśnia następujące zestawienie: 29 233 525,16 zł długu początkowego + 9 000 000,00 zł nowego finansowania − 3 549 500,00 zł spłat w rozchodach − 35 525,16 zł spłat zobowiązań w wydatkach = 34 648 500,00 zł długu końcowego. Dodatkowa kwota 35 525,16 zł została wykazana w pozycji 10.7 WPF, w tym w pozycji 10.7.2.1. Na koniec 2026 r. odpowiada jej kwota długu spłacanego z wydatków wykazana w pozycji 6.1. Po jej spłacie pozycja 6.1 na koniec 2027 r. wynosi 0,00 zł.

W rezultacie wzrost zadłużenia w 2027 r. jest o 35 525,16 zł niższy od deficytu budżetu. Od 2028 r. kwota długu zmniejsza się o spłaty wykazane w rozchodach, ponieważ nie przewidziano nowego finansowania zwrotnego. Pełna spłata pozostaje zależna od osiągnięcia dochodów, utrzymania założonych wydatków i realizacji prognozowanych nadwyżek.

Relacja do skorygowanej podstawy dochodowej

Wskaźnik długu odnoszony do dochodów ogółem należy odróżnić od relacji do dochodów pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz odpowiednio powiększonych o przychody nieprzeznaczone na deficyt. W 2027 r. taka podstawa wynosi 60 156 787,00 zł, a relacja długu 57,60%; w 2028 r. odpowiednio 63 449 740,00 zł i 47,12%; w 2029 r. 65 327 670,00 zł i 38,34%. Są to odrębne wielkości od wskaźnika rocznej spłaty z art. 243. Dla porównania zwykła relacja długu do dochodów ogółem wynosi w tych latach 48,64%, 38,66% i 31,50%.

7. Relacja z art 242 ustawy o finansach publicznych

W każdym roku prognozy dochody bieżące przewyższają wydatki bieżące. Oznacza to zachowanie planowanej równowagi części bieżącej bez potrzeby powiększania dochodów o dodatkowe przychody na potrzeby tej relacji. Wynik bieżący oraz wynik skorygowany wykazane w pozycjach 7.1 i 7.2 WPF są sobie równe. Nadwyżka operacyjna stanowi podstawowe źródło finansowania spłat i części nakładów majątkowych.

Wynik części bieżącej i udział nadwyżki operacyjnej w dochodach bieżących

Rok	Dochody bieżące	Wydatki bieżące	Nadwyżka operacyjna	Nadwyżka do dochodów bieżących
2027	64 912 232,00	62 111 813,42	2 800 418,58	4,31%
2028	68 529 071,00	63 279 571,00	5 249 500,00	7,66%
2029	70 533 984,00	65 184 484,00	5 349 500,00	7,58%
2030	72 613 295,00	66 613 295,00	6 000 000,00	8,26%
2031	74 533 969,00	69 033 969,00	5 500 000,00	7,38%
2032	76 507 710,00	71 007 710,00	5 500 000,00	7,19%
2033	78 535 995,00	73 035 995,00	5 500 000,00	7,00%
2034	80 620 347,00	75 120 347,00	5 500 000,00	6,82%

W 2027 r. nadwyżka operacyjna wynosi 2 800 418,58 zł wobec 3 042 372,12 zł przewidywanego wykonania 2026 r. Oznacza to spadek o 241 953,54 zł, tj. o 7,95%. Dochody bieżące obniżają się bowiem kwotowo bardziej niż wydatki bieżące. Nadwyżka stanowi 4,31% dochodów bieżących, co określa skalę środków pozostających po pokryciu planowanych kosztów bieżącej działalności.

W 2028 r. nadwyżka zwiększa się do 5 249 500,00 zł. Poprawa o 2 449 081,42 zł wynika z założenia szybszego wzrostu dochodów bieżących, o 5,57%, niż wydatków bieżących, o 1,88%. W 2029 r. nadwyżka wynosi 5 349 500,00 zł, a w 2030 r. osiąga najwyższy poziom 6 000 000,00 zł. Od 2031 r. utrzymuje się na poziomie 5 500 000,00 zł rocznie.

Znaczenie dla finansowania budżetu

W 2027 r. nadwyżka operacyjna jest o 749 081,42 zł niższa od spłat kapitału w rozchodach. Równocześnie budżet przewiduje nowe finansowanie zwrotne. Od 2028 r. nadwyżka operacyjna przewyższa spłaty kapitału o 500 000,00 zł rocznie, z wyjątkiem 2030 r., kiedy różnica wynosi 950 500,00 zł. Wartości te odpowiadają finansowaniu wydatków majątkowych ponad dochody majątkowe.

Stała nominalna nadwyżka 5 500 000,00 zł w latach 2031–2034 nie oznacza stałego względnego zapasu finansowego. Jej udział w dochodach bieżących zmniejsza się z 7,38% do 6,82%, ponieważ skala budżetu rośnie. Wyższe niż zakładane koszty usług lub wynagrodzeń oraz niewykonanie dochodów mogą obniżyć tę nadwyżkę i ograniczyć środki na spłaty lub inwestycje. Dodatni wynik bieżący wymaga zatem utrzymania rzeczywistej kontroli nad tempem wzrostu kosztów.

8. Relacja z art 243 ustawy o finansach publicznych

Załącznik nr 1 wykazuje spełnienie wskaźnika spłaty zobowiązań w każdym roku 2027–2034 zarówno przy obliczeniu limitu na podstawie planu po III kwartale 2026 r., jak i przewidywanego wykonania tego roku. Ocena opiera się na porównaniu planowanego obciążenia rocznego z właściwym dopuszczalnym limitem. Nie jest to porównanie samej kwoty długu z dochodami.

Planowane obciążenie spłatą i dopuszczalne limity według załącznika nr 1

Rok	Wskaźnik spłaty poz 8.1	Limit według planu III kw poz 8.3	Limit według wykonania poz 8.3.1	Zapas według wykonania w p.p.	Spełnienie obu relacji
2027	8,20%	11,95%	11,88%	3,68	TAK
2028	9,79%	10,15%	10,07%	0,28	TAK
2029	9,07%	9,19%	9,11%	0,04	TAK
2030	8,94%	9,67%	9,59%	0,65	TAK
2031	8,58%	10,60%	10,52%	1,94	TAK
2032	8,07%	10,09%	10,02%	1,95	TAK
2033	7,61%	9,73%	9,65%	2,04	TAK
2034	7,09%	9,18%	9,18%	2,09	TAK

Zapas to różnica limitu i wskaźnika spłaty, obliczona z wartości prezentowanych do dwóch miejsc po przecinku. Jednostką są punkty procentowe, a nie procent zmiany. Nie odtworzono odrębnie pełnego wyliczenia średniej ustawowej; limity przyjęto z WPF.

Najmniejszy zapas występuje w 2029 r. Wskaźnik spłaty wynosi 9,07%, a limit według przewidywanego wykonania 9,11%. Różnica wynosi jedynie 0,04 punktu procentowego. Według planu po III kwartale limit wynosi 9,19%, co daje 0,12 punktu procentowego zapasu. Relacja jest spełniona, lecz niewielka różnica oznacza szczególną wrażliwość tego roku na wzrost kosztów zadłużenia lub pogorszenie danych wpływających na limit.

Również w 2028 r. zapas jest ograniczony i wynosi 0,28 punktu procentowego według przewidywanego wykonania. Od 2030 r. powiększa się, a od 2031 r. przekracza 1,90 punktu procentowego. W 2034 r. wynosi 2,09 punktu procentowego. Ocena możliwości nowych zobowiązań wymaga więc uwzględnienia całej ścieżki prognozy, w szczególności lat 2028–2029, a nie wyłącznie sytuacji roku 2027.

Obciążenie spłatą w 2027 roku

W 2027 r. suma spłat kapitału w rozchodach 3 549 500,00 zł, kosztów obsługi długu 1 330 000,00 zł i spłaty zobowiązań w wydatkach 35 525,16 zł wynosi 4 915 025,16 zł. Jej odniesienie do dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje bieżące, tj. 59 956 787,00 zł, daje po zaokrągleniu 8,20%, zgodnie z pozycją 8.1 WPF. Pokazuje to znaczenie uwzględnienia wszystkich właściwych płatności, a nie wyłącznie rozchodów budżetu.

Informacje dodatkowe

Utrzymanie przedstawionej prognozy wymaga osiągnięcia dochodów bieżących, dotacji inwestycyjnych i nadwyżek oraz zachowania harmonogramów spłat. Uszczegółowienie wynagrodzeń w latach od 2028 r. powinno zostać uzgodnione z łącznymi wydatkami bieżącymi. Zmiany budżetu i przedsięwzięć należy odzwierciedlać w WPF wraz z ponownym sprawdzeniem wyników i wskaźników. Pozostałe pozycje załącznika pełnią funkcję uzupełniającą wobec opisanych głównych kategorii.